

י"ח יאשיב, י"ח ר"ח
(י"ח יאשיב, י"ח ר"ח)
י"ח יאשיב, י"ח ר"ח
י"ח יאשיב, י"ח ר"ח

החיים בכלל הם מחוברים ממחזות שונים, מחזות של צער ושל שמחה, יגון וששון, שרק בהתמוגגם הם מקבלים את תכונתם האמיתית, ששם חיים יקרא להם: ע"כ החכם האמיתי המכיר את החיים לכל פרטיהם, לא יכבד לו לשאת את כל צדדי החיים, כי יודע הוא שרק במיוגגם הנערך, הם נמצאים ע"פ תכונתם. למשל, אפלת הלילה כשהיא לצממה אינה מקובלת, בהתמוגגה אמנם עם אור היום וישקלו זה לעומת זה, היא נכונה. כן הצער מתמוגג עם השמחה והנחת וכיו"ב. אמנם לפי ערך גדול החיים, כן יהיו גדולים רישומי ההפכים שלהם. מובן הדבר שתכלית הכל הוא הטוב והנחת, העדן והעונג, הצער היגון והמרירות אינם באים כ"א לשימוש, כדי להמתיק על ידם את ערך הטוב והעידון, ע"כ מי שלא ירע את גדולת ערך החיים בכללם, וכמה גדולים הם במושגם העמוק של האושר והשמחה לפי האמת הנצחית, הוא כשיסתכל על חלק אחד של צער ויגון, ישתומם על מעשה ד'. אבל החותך חיים ב"ה, שלפניו נגלו כל צפוני החיים לכל עמקם ארכס רחבם וגבהם, הוא יודע שאותו החלק של הצער שנואה נורא מאד, איננו כ"א כערך גרגיר החרדל והמלח הבא לתבל את הקדרה שהיתה מבלעדה מחוסרת תכלית.

(י"ח יאשיב, י"ח ר"ח)

כי רגע באפס חיים ברצונו. ההשקפה הכללית על חסד ד' המלא עולם תלמדנו, שהטוב והחסד של החיים הם היסוד הקבוע והמנצח במציאות. ואם אנתני מוצאים את הרע, את הצפ והנעם, שמתגלה בעולם, הרי הוא לעומת הטוב הכללי דבר ארעי, יוצא מן הכלל, ובא רק כדי לבסס את הטוב, להעמיק ולהרחיבו. כי אין שום טפק, שהמגמה הכללית מתגלה בהיסוד והתבן הקבוע בטטפו התדירי במלא עולם כולו, וכאשר אנו בודקים את כל מוסדי עולם וכל ההויה כולה, ומוצאים אותה כולה מלא חיים, אנו מכירים כי החיים הם ברצונו הקבוע, ביסוד הופעת ההנהגה והמציאות הכללית, והאף הוא רק רגע, שוטף והולך, עיבר וטבטל, כדי להבהיק על ידו יותר את יסוד החיים וההויה במלא טובם. כי רגע באפס חיים ברצונו.

עברב יליו בכי, ולבוקר רנה. ומשום כך אנו מכירים, כי גם הרגע של האף, חוץ ממעוט מציאותה לפי הערך של כללות ההויה, שהיא מלאה אור החיים והחסד הבלתי פוסק, גם אותה השעה שהרע שולט הוא רק הכשר והכנה אל הטוב. והבכי יליו רק בערב כדי להכשיר את הרנה של הבוקר בעת וריחת אור השישועה, שתהיה הרנה יותר עמוקה, יותר חודרת ויותר מורגשת. בערב יליו בכי, ולבוקר רנה.

(י"ח יאשיב, י"ח ר"ח)

הודו לד' כי טוב, כי לעולם חסדו. אחרי ההופעה של האוירה האלהית על היקום כולה, אחרי שיתוקן כל המצוי בכל מלאוה, יבורר כי הכל הוא טוב גמור. אע"פ שבההשקפה על חלקים מיוחדים שבמציאות הננו נתקלים בחוויות רעים מאד, כל זה בא מתוך שאין אנו רואים את כל מעשה ד' הגדול מראש ועד סוף. אבל כשיאיר האור של הכלל הגדול, הוופעת הקדש תבריק על הנשמות, להקשיב את קול ד' בכל מעשיו, אז יבורר, שכל נקודה של המציאות היא אוצר מלא טוב, וכל חלק הויה קטן מחומו הוא הארה של הטוב והחסד העליון, היוצא מאור פני מלך חיים. הודו לד' כי טוב, בכל הופעות מפעולותיו. ביחש אל המציאות והתפשטותה, כי לעולם חסדו, ביחש לכל המאורעות אשר נהו בכל חליפות הזמנים, מהנעים שבהם עד המרור שבהם, הכל הוא בידך בהיקת אור חסד עולם. כי לעולם חסדו.

(י"ח יאשיב, י"ח ר"ח)

"ברוך הוא"

לא. דביתו רמי הות מאחרה ומרלכת לו, א"ל רב יוסף תנינא לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה, מלמד שעמוד הענן משלים לעמוד האש, ועמוד האש משלים לעמוד הענן, סברה לאקויומה, א"ל ההוא סבא תנינא ובלבד שלא יקדים ושלא יאחר. אור השבת, המאיר ומענג, המרבה שלום וקדושה, בהעירו את הלב לאור התורה, אור החיים והשלום הנובע מנחל קדושת האמונה והבטחון בעו ד' הנקנה בקדושת השבת, בלבם של ישראל, רומז ג"כ בכלל להאורה הגדולה העתידה להאיר כל מחשכי ארץ, אור ד' וכבודו בהופיעו בעולם, עת תמלא הארץ דעה את ד', ליום שכולו שבת. הרחבת דעת התורה ודעת האלקים המה מאורות להכין לבבם של הראויים לקבל את האור העתי, ובאשר עת לכל חפץ ע"כ יש להשריש שכל דבר יפה בעתו. וזה האור בעצמו, שבכא זמנו, והעולם כבר הוכשר ליהנות מאור גדול, הוא מועיל ומישר ונקרב לאור ד' טובו ואמתו, הנה אם יתאמץ אחד להורידו ולהאירו טרם בא עתו, לא לברכה יהי כי לא יוכלו רבים לסיבול, יזוקו ממנו ויטעו בו, ויהפך על ידם לאפלה מנודחת. אמנם העיקר הוא מה שצריך להכיר, שכל ההפכים כולם שמסכות מתהפכים, הם כולם קשורים זה לזה ופונים לתכלית האורה האמתית שהכין ד' בטיבו שתגלה בכא עתה. ע"כ אין ראוי להכיר כי התקופה שלפני האורה דבר אין לה עם האורה, לא כן, יחש גדול יש ביניהן, והיא מכשרת את האורה לכא דוקא ע"י חשכתה. עמוד הענן, החשיך מעט, וע"י אותה הקדרות יצאה פעולתו, עמוד האש האיר, וע"י הארתו יצאה פעולתו. כן בתמידות ישנן פעולות יוצאות דוקא ע"י הקדרות וחשכת אור הדעת, חשכת אור הצדק ואור יראת ד' ואהבתו. מובן הדבר שאינן פעולות מותרות לעצמן כ"א מחוברות להכשיר את פעולת ההארה והן פועלות חליפות, בירידה ועליה, עליה וירידה, הכל בסדר ערוך מהבסדר העליון יתברך. ע"כ עמוד הענן משלים לעמוד האש, ועמוד האש משלים לעמוד הענן. החול עם השבת ג"כ יש להם יחש זה. ראוי אמנם להראות שהשבת יש לה יחש גדול עם החול, משפיעה עליו ומקבלת ג"כ רושם מצדו. כדי שדוקא ע"י החול תוכר פעולת השבת ותכנה. ע"כ אין ראוי לאחר הדלקת הנר של שבת עד זמן היותר מאוחר, שהוא כהוראה שאין חלק לחול כלל באותה האורה, לא כן, החול הוכן כדי לקחת ממנו הכשר לאורה של שבת. ע"כ ראוי שלא לאחר, כדרך שהשלים עמוד הענן לעמוד האש ועמה"א לעה"ע, להוראת היחש שביניהם והתאחדם. אמנם להקדים ג"כ אינו ראוי יותר מדאי, להורות שאמנם כאשר האורה מתאחרת ראוייה היא להתאחר, ומה שהוא טוב ונאה ומאיר בעתו לא יעלה יפה שלא בזמנו, כי עת לכל חפץ. ע"כ לא יקדים ולא יאחר.

(י"ח יאשיב, י"ח ר"ח)

ברוך הוא. תיכף אחרי הציוור של הגודל המפורס אשר להעולם אחרי בריאתו. שהוא הרעיון הראשון הנולד בקרבנו כאשר אנהנו מתבוננים בגדולת הבריאה, ומתעוררים אנו לדון מהפעולה על פועלה, תיכף הננו מתעלים בבחינה יתירה לדעת, שכל מה שהיא גלוי הרי הוא מוגבל, ואין בו כלל משום ספוק של קדושת ההכרה של כבוד בורא כל ב"ה, אשר אין תקר לתבונתו. וזננו מתעלים למקום הרחוק וההעלם הגמור, עד שאנחנו מבטאים את הבטי המורה על הסתר החבוי, על הגודל הנעלם, אשר מן הבריאה בגילוייה יודעים אנחנו רק איזה רשם של מציאות הדרת הקדש והאור הנעלם ברוב גדלו. ברוך הוא.

(י"ח יאשיב, י"ח ר"ח)